

Pokyny pro závěrečné zkoušky studijního programu celoživotního vzdělávání Učitelství pro 2. stupeň základní školy a střední školy

1. Závěrečné zkoušky se uskuteční v týdnu od 24. do 28. 6. 2024, termíny jsou vypsány dle oborově-didaktických modulů – viz níže.
2. Na termín závěrečné zkoušky odpovídající oborově-didaktickému modulu účastníka je možné se přihlásit do 19. 6. 2024 do 12.00 přes SIS. Návod naleznete [ZDE](#).

Podmínkou k přihlášce na závěrečnou zkoušku je úspěšné splnění všech zápočtů a zkoušek z obou semestrů studia. Návod na provedení kontroly plnění studia naleznete [ZDE](#)

3. Závěrečná zkouška se uskuteční jako rozprava nad portfoliem účastníka s tím, že části portfolia, které budou předmětem závěrečné části, budou určeny vylosovanými okruhy z Pedagogiky, Psychologie a příslušné Oborové didaktiky.
4. Zasláné okruhy z Pedagogiky, z Psychologie a z Oborové didaktiky slouží k uspořádání portfolia účastníka a k zaměření závěrečné zkoušky v každé z jejích příslušných částí.
5. Pokud se účastníkovi nepodaří splnit všechny zápočty a zkoušky tak, aby se mohl přihlásit na červnový termín závěrečné zkoušky nebo mu nebude červnový termín vyhovovat (viz bod 2.), bude možnost složit závěrečné zkoušky následně v září (termíny a datum pro přihlášení budou zveřejněny v konci června).

Termíny závěrečných zkoušek podle oborových didaktik (místnosti budou upřesněny podle počtu přihlášených):

Didaktika dějepisu – pátek 21. 6. v 10.00

Didaktika výchovy ke zdraví – pondělí 24. 6. v 9.00

Didaktika fyziky a chemie – pondělí 24. 6. v 9.00

Didaktika pedagogiky, psychologie a sociální práce – pondělí 24. 6. v 13.00

Didaktika matematiky – úterý 25. 6. v 9.00

Didaktika občanské výchovy, společenských věd a filosofie – úterý 25. 6. v 13.00 **Didaktika českého jazyka a literatury a Didaktika komunikační výchovy** – středa 26. 6. v 9.00

Didaktika anglického jazyka a literatury a Didaktika německého jazyka a literatury – středa 26. 6. v 13.00

Didaktika biologie – čtvrtek 27. 6. v 9.00

Didaktika informatiky – čtvrtek 27. 6. v 13.00

Didaktika občanské výchovy, společenských věd a filosofie – pátek 28. 6. v 9.00

V případě technický dotazů na kontroly plnění studia a přihlašování se k termínu pište na katerina.esserova@pdf.cuni.cz

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Centrum celoživotního vzdělávání
Univerzita Karlova

Učitelství pro 2. stupeň základní školy a střední školy

okruhy k závěrečné zkoušce

Obsah

modul pedagogika.....	3
modul psychologie	5
modul pedagogika, psychologie a sociální práce	8
modul speciální pedagogika	9
modul anglický jazyk	10
modul německý jazyk.....	11
modul biologie	12
modul matematika.....	13
modul informatika.....	14
modul výchova ke zdraví	15
modul ČJL - (jazyková i literární složka).....	17
modul komunikační výchovy	18

modul pedagogika

1. Kurikulum a jeho realizace

Kurikulum. Legislativní rámec činnosti učitele a školy. Škola jako sociální instituce a její funkce.

- *Popište strukturu národního kurikula.*
- *Pojmy plánované, realizované a dosažené kurikulum můžete vysvětlit na příkladech z portfolia.*
- *Popište podstatu práce vyučujících se školním vzdělávacím programem.*
- *Uvedte příklady klíčových kompetencí, průřezových témat a jejich realizace ve školním kurikulu.*
- *Charakterizujte hlavní funkce školy; popište právní rámec učitelské profese.*
- *Vymezte úlohu školy v prevenci rizikového chování.*

2. Kompetence učitele

Kompetence učitele. Zdroje budování a uplatňování autority učitele. Výukové styly. Pedagogické principy. DVPP.

- *Uvedte a popište alespoň tři vybrané kompetence učitele.*
- *Vymezte pojem autorita učitele, specifikujte její typy. Objasněte zdroje/okolnosti budování a uplatňování autority. Uvedte příklady výukových stylů a dejte je do souvislosti s autoritou učitele.*
- *Charakterizujte pedagogické principy a specifikujte jejich uplatnění v dnešním školství. Realizaci zásad na pozadí kompetencí a autority učitele můžete konkretizovat na příkladech z portfolia.*
- *Vymezte pojem profesní rozvoj učitelů a uvedte jeho hlavní oblasti a možnosti; diskutujte povinnost či dobrovolnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, uvedte příklady aktivit profesního rozvoje.*

3. Předmět a cíle pedagogiky

Pedagogika jako věda, historický exkurz a současné trendy ve vzdělávání.

- *Charakterizujte předmět a cíle pedagogiky za využití pojmů homo socialis, edukace, faktory rozvoje jedince.*
- *Uvedte klíčové vědy spolupracující s pedagogikou. Kategorizujte subdisciplíny pedagogiky a u dvou vybraných vysvětlete jejich předmět a cíl; můžete to ukázat na struktuře svého portfolia.*
- *Popište vybrané významné směry a osobnosti v pedagogice v rámci vývoje pedagogického myšlení. Objasněte jejich vliv na současné pojetí edukace.*
- *Uvedte aktuální trendy ve vzdělávání na příkladech cílů uvedených ve Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, respektive na základě směřování současné revize RVP.*

4. Kvalita výuky

Oblasti kvality výuky, efektivní výukové strategie. Evaluace a autoevaluace práce učitele, nástroje posuzování kvality výuky.

- *Vymezte hlavní oblasti kvality školní výuky, každou oblast ilustруйте alespoň jedním indikátorem, využijte příklady ze svého portfolia.*
- *Objasněte princip edukace založené na důkazech, pojmenujete silné a slabé stránky tohoto přístupu.*
- *Zdůvodněte, proč je požadavek na aktivizaci (všech) žáků a žákyň součástí kritérií kvalitní výuky, uvedte příklady aktivizačních technik.*
- *Podrobněji se zaměřte na oblast kvality výuky, která vymezuje bezpečné a podnětné učební klima. Diskutujte práci s chybou a souvislost s podporou růstového myšlení žáků.*

5. Plánování výuky

Výukové cíle, výběr činností pro vyučovací hodinu.

- Vysvětlete význam výchovně-vzdělávacích cílů pro plánování výuky, diskutujte na příkladech z portfolia.
- Zformulujte tři příklady výchovně vzdělávacích cílů ze svého oboru nebo z průřezového tématu, a to pro kognitivní, afektivní a psychomotorickou doménu.
- Objasněte souvislosti mezi cíli hodiny, hodnocením výsledků učení a činnostmi žáků ve výuce, které naplňují požadavek na integritu výuky
- Porovnejte výukové cíle podle kognitivní náročnosti, uvažujte o přínosu Bloomovy taxonomie pro plánování výuky.

6. Transmisivní vyučování

Transmisivní (explicitní, přímé) vyučování, podmínky pro jeho efektivní realizaci.

- Objasněte podstatu transmisivně vedené výuky, na příkladu z portfolia nebo tématu ze svého oboru či z průřezového tématu vysvětlete princip učení. Porovnejte role a činnosti vyučujících a žáků/žákyň.
- Specifikujte parametry kvalitního výkladu a aplikace nového učiva.
- Na příkladu z portfolia ukažte typickou strukturu vyučovací hodiny transmisivně vedené výuky (jednotlivé fáze), organizační formy výuky a prostředky aktivizace žákyň/žáků.
- Analyzujte příležitosti a rizika transmisivního vyučování, diskutujte možnosti individualizace výuky.

7. Konstruktivistické vyučování

Konstruktivistické (badatelsky orientované, problémové) vyučování, podmínky pro jeho efektivní realizaci.

- Objasněte podstatu konstruktivistické výuky; na příkladu z portfolia nebo tématu ze svého oboru či z průřezového tématu vysvětlete princip učení. Porovnejte role a činnosti vyučujících a žáků/žákyň.
- Uvedte typickou strukturu konstruktivisticky vedené vyučovací hodiny (jednotlivé fáze), organizační formy výuky a prostředky aktivizace žákyň/žáků.
- Vysvětlete na příkladu proces induktivního vyvozování významu nového učiva.
- Analyzujte příležitosti a rizika konstruktivistického vyučování, diskutujte možnosti individualizace výuky.

modul psychologie

1. Poradenské služby ve školství

- Na základě Vaší zkušenosti z praxe představte současný systém poradenských služeb ve školství (školní poradenské pracoviště, školská poradenská zařízení, středisko výchovné péče), diskutujte případné rozdíly vzhledem k aktuálnímu legislativnímu vymezení
- Specifikujte role jednotlivých aktérů a odborné zaměření pracovišť mimo školu (s jakými dalšími odborníky škola spolupracuje?)
- Popište cíle a úkoly školních poradenských služeb
- Uveďte možnosti spolupráce učitelů s ŠPP a ŠPZ; diskutujte příklady situací kontaktu mezi vyučujícími a poradenskými službami; popište možnosti využití poradenských služeb pro podporu procesu učení a vyučování.

2. Školní poradenské pracoviště

- Popište cíle a úkoly školních poradenských služeb, složení tzv. užšího a širšího vymezení školního poradenského pracoviště
- Představte odborné zaměření výchovného poradce, školního metodika prevence, školního psychologa, školního speciálního pedagoga, vzdělání těchto odborníků a profesní kompetence. Uveďte, jaké činnosti jste měl/a možnost na praxích diskutovat.
- Popište obecné nastavení a rozdělení kompetencí mezi třídní vyučující a ŠPP, mezi třídní a řadové vyučující, ilustrujte to na libovolném příkladu - řešení případu záškoláctví, šikany, žákovských konfliktů s učitelem, pomalé osvojování čtení, náhlé zhoršení ve známkách apod.
- Konkretizujte spolupracující síť poradenských služeb ve škole, formy práce pracovníků ŠPP ve prospěch žáků i rodičů. Dále jejich spolupráci mimo školu ve prospěch žáků i rodičů (ŠPZ, SVP, klinická zařízení, neziskové organizace).

3. Kultura školy a komunikace s rodiči

- Vysvětlete, jak se škola prezentuje na veřejnosti a jak se do způsobů prezentace promítá kultura školy, její řízení, vztahy uvnitř sboru a napojení na komunitu.
- Charakterizujte hlavní funkce školy; srovnajte principy socializace ve škole a v rodině; uvažujte na pozadí srovnání školní a rodinné socializace o vhodných podobách pedagogického procesu a pedagogických vztahů.
- Definujte sociální a pedagogické klima; vysvětlete význam pozitivního klimatu školy a třídy pro proces školního učení; uveďte možnosti zjišťování sociálního a/nebo pedagogického klimatu.
- Charakterizujte faktory, na základě kterých vzniká kultura školy.
- Popište, jaké jsou způsoby komunikace s rodiči. Na co je třeba myslet před třídní schůzkou?
- Jak byste si nastavili pravidla online komunikace – jaké jsou její benefity a jaká jsou rizika?
- Popište postavení a role rodičů v organizaci školy, význam rodičů pro vyučující, formální a neformální rozdělení zodpovědností mezi rodiče a vyučující, rizika v nastavování vztahu mezi rodinou a školou.

4. Komunikace

- Charakterizujte principy sociální komunikace (model komunikačního aktu, komunikační překážky, interpretativnost, vztah verbální a neverbální komunikace); uveďte specifika komunikace ve školním prostředí (učitel-žák, žák-žák).
- Vysvětlete vztah mezi komunikací a bezpečným prostředím pro učení. Jaké příklady jste pozoroval/a na praxi?

- Popište pozitivní a negativní roli emocí v komunikaci; uvažujte o významu autenticity, aktivního naslouchání a o roli pravidel ve školní komunikaci.
- Diskutujte svá pozorování z praxe, jak zde fungovala komunikace? Jaké prostředky učitel využíval, kde fungovaly, které ne?
- Zdůvodněte význam zapojování všech žáků/žákyň do výukové komunikace.

5. Motivace ve výuce

- Definujte pojem motivace. Rozlište různé typy motivace ve vazbě na školní učení.
- Popište možné příčiny a důsledky nízké dlouhodobé a situační motivace ke školnímu učení.
- S jakými typy motivace pracovali učitelé během hodin, které jste na praxi viděli?
- Uvedte příklady typů aktivit, které podporují různé typy motivace (výkonovou, sociální, poznávací)
- Uvedte tři konkrétní příklady, jak ve své vyučovací hodině podpoříte vnitřní motivaci žáků a žákyň.
- Vymezte self-efficacy (osobní vnímanou zdatnost) a její roli ve školním učení.
- Specifikujte techniky, jak zajistit závěrečnou zpětnou vazbu pro všechny žáky i učitele. Zdůvodněte její význam.

6. Prostředí pro učení a školní třída

- Definujte vhodné prostředí pro učení a porovnejte tento popis se zkušeností z vaší praxe.
- Podrobněji se zaměřte na oblast kvality výuky, která vymezuje bezpečné a podnětné učební klima. Diskutujte práci s chybou a souvislost s podporou růstového myšlení žáků. Jakým způsobem pracovali učitelé s chybou během vaší praxe?
- Ukažte různé možnosti sestavování žákovských skupin pro skupinové úkoly, uveďte jejich výhody a nevýhody.
- Diskutujte význam složení třídního kolektivu z hlediska různých kritérií pro průběh učení a vyučování.
- Analyzujte přínosy, náročnost a dilemata učitelů spojená s problematikou individualizace výuky.
- Uvažujte o dominantní podobě kognice a motivace v sociálně orientované výuce; uvažujte o rizicích pro vztah učitel-žák a žák-žák a pro žákovskou identitu v sociálně orientované výuce.

7. Specifická prevence rizikového chování

- Definujte pojem prevence, rozlište různé druhy prevence.
- Vymezte úlohu pravidel a školního řádu v primární prevenci.
- Uvedte zaměření a kompetence pracovníků školního poradenského pracoviště ve vztahu k primární prevenci rizikového chování, charakterizujte realizované postupy k zajištění primární prevence ve školách.
- Konkretizujete projevy problémového a rizikového chování, se kterými se učitelé, zvláště učitelé 2. st. ZŠ a učitelé středních škol v praxi setkávají. Jak realizují prevenci rizikového chování na škole, kde jste plnil/a praxi?
- Uvedte možnosti a formy spolupráce s aktéry mimo školu v podpoře zdravého vývoje žáků a prevence rizikových jevů.

8. Výchovné obtíže žáků

- Vyjmenujte projevy výchovných obtíží žáků ve škole. Charakterizujte jejich možné příčiny.
- Vymezte úlohu pravidel a školního řádu při řešení výchovných obtíží.
- Jaké typy výchovných obtíží se řešily na škole, kde jste vykonával/a praxi? Jak učitelé reagovali, postupovali? Měl/a jste možnost diskutovat o efektivních a neefektivních postupech?
- Popište možné intervence a řešení situace u žáka s projevy nespécifických poruch chování (nástroje školy, postup výchovných opatření, individuální výchovný plán, včetně krizových plánů školy).

- Uvedte možnosti a formy spolupráce s aktéry mimo školu v podpoře zdravého vývoje žáků a prevence problémového chování (pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, neziskové organizace, OSPOD).

9. Vzdělávací obtíže žáků

- Konkretizujte obecná doporučení pro učitele při vzdělávání žáků s SVP a postupy učitele zvyšující školní úspěšnost. Uvedte také spolupráci s asistentem pedagoga při naplňování podpůrných opatření.
- Měl/a jste možnost vidět žáka s určitým typem vzdělávacích obtíží během vaší praxe? Pokud ano, popište blíže tuto zkušenost.
- Konkretizujte, jakou úlohu má v zařazení mezi žáky s SVP rodič a jaká je role pedagogicko-psychologické diagnostiky ve školském poradenském zařízení – kdo dává návrh, kdo je příjemce výsledků a s jakými dokumenty se pracuje. vyšetření
- Jaká podpůrná opatření může žák ve škole využívat pouze na základě rozhodnutí školy, jakou podporu získá až po diagnostice ŠPZ?
- Uvedte účel i principy tvorby plánu pedagogické podpory, individuálního vzdělávacího plánu.

10. Žáci s SVP a jejich podpora ve vzdělávání

- Vyberte si příklad žáka s určitým typem SVP a ilustруйте na tomto příkladu následující oblasti. Může se jednat např. o žáka s ADHD, specifickými poruchami učení, mentálním postižením, zdravotním handicapem, ale také o žáka nadaného.
 - a. popište příčiny, projevy a další specifika
 - b. vysvětlete dopad na proces a výsledky vzdělávání
 - c. konkretizujte speciální vzdělávací potřeby žáků a podpůrná opatření, které u nich bývají doporučována;
 - d. konkretizujte úlohu učitele při přípravě individuálního vzdělávacího programu, případně plánu pedagogické podpory;
 - e. specifikujte doporučená intervenční opatření v rámci školy, případně i odborné postupy ve školských poradenských zařízeních, případně i v klinických pracovištích (klinický logoped, klinický psycholog, psychiatr).

modul pedagogika, psychologie a sociální práce

1. Kurikulární a terminologická problematika didaktiky pedagogiky, psychologie a sociální práce – koncepce kurikula pedagogiky, psychologie a sociální práce na národní a školní úrovni, zastoupení učiva pedagogiky, psychologie a sociální práce v základním a středním vzdělávání. Na příkladu z portfolia je vhodné doložit konkrétní problém, který souvisí s koncepcí kurikula na národní, resp. školní úrovni.

2. Aktuální problémy a trendy výuky pedagogiky, psychologie a sociální práce na různých stupních a typech škol – vazba na příslušné vědní obory a jejich vývoj, interdisciplinární spolupráce, mezinárodní inspirace. Vybraný aktuální problém či trend v příslušné předmětové didaktice je žádoucí doložit příkladem z portfolia.

3. Sebereflexe učitele pedagogiky, psychologie a sociální práce – profesní a osobnostní rozvoj učitele ve vazbě na vyučované předměty, koncepce plánů profesního rozvoje, volba dalšího vzdělávání. Materiál vhodný pro sebereflexi profesního, popř. osobnostního, rozvoje učitele je vhodné identifikovat v portfoliu.

4. Obor vzdělávání Pečovatelské služby v RVP SOŠ, obor vzdělávání E. Charakteristika ŠVP. Uplatnění absolventa. Organizace vzdělávání. Kurikulární rámec a vzdělávací oblasti. Průřezová témata. Mezipředmětové vztahy. Příklady implementace tematického celku „Komunikace v sociálních službách, osobnost pracovníka sociálních služeb“.

5. Obor vzdělávání Pečovatelské služby v RVP SOŠ, obor vzdělávání J. Charakteristika ŠVP. Uplatnění absolventa. Organizace vzdělávání. Kurikulární rámec a vzdělávací oblasti. Průřezová témata. Mezipředmětové vztahy. Příklady implementace tematického celku „Přímá obslužná péče o klienty“.

6. Obor vzdělávání Sociální činnosti v RVP SOŠ, obor vzdělávání M. Charakteristika ŠVP. Uplatnění absolventa. Organizace vzdělávání. Kurikulární rámec a vzdělávací oblasti. Průřezová témata. Mezipředmětové vztahy. Příklady implementace tematického celku „Sociální služby“.

7. Obor vzdělávání Sociální činnosti v RVP SOŠ, obor vzdělávání L. Charakteristika ŠVP. Uplatnění absolventa. Organizace vzdělávání. Kurikulární rámec a vzdělávací oblasti. Průřezová témata. Mezipředmětové vztahy. Příklady implementace tematického celku „Psychologie v sociální činnosti“.

8. Obor vzdělávání Veřejnoprávní činnosti v RVP SOŠ. Kategorie soustavy oborů vzdělání. Charakteristika ŠVP. Uplatnění absolventa. Organizace vzdělávání. Kurikulární rámec a vzdělávací oblasti. Průřezová témata. Mezipředmětové vztahy. Příklady implementace tematického celku „Rodinné právo“.

9. Obor vzdělávání Ošetřovatel v RVP SOŠ. Kategorie soustavy oborů vzdělání. Charakteristika ŠVP. Uplatnění absolventa. Organizace vzdělávání. Kurikulární rámec a vzdělávací oblasti. Příklady implementace tématu „Sociální služby ve zdravotnických službách“.

10. Obor vzdělávání Pedagogické lyceum v RVP SOŠ. Kategorie soustavy oborů vzdělání. Charakteristika ŠVP. Uplatnění absolventa. Organizace vzdělávání. Kurikulární rámec a vzdělávací oblasti. Průřezová témata. Mezipředmětové vztahy. Příklady implementace tematického celku „Sociální pedagogika“.

modul speciální pedagogika

1. Speciální pedagogika jako vědní obor a její současné směřování

- Definujte speciální pedagogiku jako studijní obor, její cíle a předmět
- Charakterizujte cílové skupiny jednotlivých podoborů speciální pedagogiky
- Popište proměny vztahu k lidem s postižením v ČR po roce 1989
- Charakterizujte lidská práva lidí s postižením v kontextu Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením s důrazem na oblast školství
- Uvedte na příkladech porušování práv osob se zdravotním postižením a možnosti prevence tohoto jevu v prostředí školy
- Vysvětlete pojem handicap
- Definujte pojem nestátní nezisková organizace (NNO) a uveďte konkrétní příklady NNO, které se podílejí na podpoře žáků se znevýhodněním

2. Žáci s potřebou podpory ve vzdělávání a podpory v rozvoji osobní autonomie z důvodu zdravotního postižení / zdravotního znevýhodnění, mimořádného nadání a neurovývojových poruch (žáci se specifickými poruchami učení, žáci s narušenou komunikační schopností, žáci s ADD/ADHD, žáci s poruchami autistického spektra).

Vyberte si z výše uvedených tří skupin vždy jednu kategorii a uveďte:

- příčiny a projevy těchto poruch a znevýhodnění
- specifika života dítěte s daným znevýhodněním
- dopad daných poruch a znevýhodnění na proces i výsledky vzdělávání;
- konkretizujte SVP žáků s těmito poruchami a znevýhodněními a podpůrná opatření, která bývají u nich doporučována
- konkretizujte úlohu učitele při přípravě individuálního vzdělávacího programu, případně plánu pedagogické podpory
- specifikujte doporučená intervenční opatření v rámci školy, případně i odborné postupy ve školských poradenských zařízeních

3. Spolupráce rodiny a školy při podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

- Charakterizujte specifika rodin s dítětem s SVP, popište fáze procesu zvládnutí přijetí dítěte s postižením, vysvětlete pojem konstrukt chronické bolesti, posttraumatický růst.
- Definujte pojem raná péče a vysvětlete její důležitost
- Definujte možnosti využití sociálních služeb při podpoře autonomie dětí a žáků s SVP
- Vysvětlete rozdíl mezi integrací a inkluzí v kontextu prosazování nových trendů v současné speciální pedagogice
- Vysvětlete roli asistenta pedagoga při naplňování podpůrných opatření v rámci školy a roli osobního asistenta při podpoře osobní nezávislosti dětí se znevýhodněním
- Definujte tranzitní program jako možnost podpory studentů s postižením v oblasti pracovního uplatnění.

modul anglický jazyk

1. Cíle výuky cizích jazyků, programové a kurikulární dokumenty
2. Plánování a příprava výuky anglického jazyka
3. Výuka jazykových prostředků
4. Výuka receptivních řečových dovedností
5. Výuka produktivních řečových dovedností
6. Přístupy a metody ve výuce anglického jazyka
7. Proměnné ovlivňující osvojování a učení se druhému a cizímu jazyku
8. Individualizace a diferenciací výuky anglického jazyka, žáci se specifickými potřebami učení, včetně žáků nadaných
9. Hodnocení, testování a práce s chybou ve výuce anglického jazyka
10. Materiály, učebnice a další prostředky pro výuku anglického jazyka

modul německý jazyk

1. Cíle vyučování cizím jazykům a jejich konkretizace v programových, kurikulárních a pedagogických dokumentech. Didaktické principy a jejich aplikace ve výuce cizích jazyků.
2. Média ve výuce němčiny jako cizího jazyka, jejich funkce a způsoby použití. Učebnicové soubory ve výuce němčiny jako cizího jazyka, analýza učebnic a katalogy kritérií hodnocení učebnic.
3. Vyučovací hodina, plánování a příprava vyučovací hodiny cizího jazyka. Organizační formy práce, jejich výhody a omezení.
4. Osvojování jazykových prostředků: gramatika, slovní zásoba, zvuková a grafická stránka německého jazyka.
5. Osvojování řečových dovedností: čtení a poslech s porozuměním, psaný a mluvený projev
6. Chyba, druhy chyb, pozitivní transfer a interference, práce s chybou, oprava chyb v ústním a písemném projevu.
7. Individualizace a diferenciací výuky němčiny jako cizího jazyka. Výuka němčiny jako cizího jazyka u žáků se speciálními potřebami učení, vč. žáků nadaných.
8. Didaktické jazykové hry jako forma motivace a aktivizace.
9. Projektové vyučování se zohledněním interdisciplinárního principu.
10. Didaktika reálií a didaktika literatury jako specifické oblasti didaktiky němčiny jako cizího jazyka.

modul biologie

1. Vzdělávací dokumenty v ČR – RVP ZV, RVP G. Vzdělávací oblasti, vzdělávací obory a průřezová témata se vztahem k výuce přírodopisu a biologie. Školní vzdělávací program.
2. Vyučovací hodina, příprava učitele na vyučovací hodinu přírodopisu a biologie, příklady struktury a způsobů vedení hodiny. Využití myšlenkové mapy.
3. Exkurze, příprava učitele na přírodovědně zaměřenou exkurzi, konkrétní příklady způsobů vedení exkurze a jejich tematického zaměření.
4. Laboratorní práce, příprava učitele na laboratorní práce ve výuce přírodopisu a biologie, konkrétní příklady způsobů vedení laboratorních prací a jejich tematického zaměření.
5. Projektová výuka, příprava učitele na projektovou výuku, příklady projektů realizovatelných ve škole i mimoškolním prostředí.
6. Výklad, využití výkladu ve výuce přírodopisu a biologie, výhody a nevýhody využití výkladu, nejčastější chyby učitele při výkladu.
7. Předvádění (demonstrace), pozorování a popis, využití ve výuce přírodopisu a biologie, didaktické pomůcky jako opora těchto metod, nejčastější chyby učitele jejich používání. Práce s přírodninami ve výuce.
8. Brainstorming, diskuse, práce s textem, myšlenkové mapy. Příklady využití ve výuce přírodopisu a biologie.
9. Učebnice pro výuku přírodopisu a biologie. Kritéria výběru učebnice. Ostatní informační zdroje využitelné pro výuku, jejich výhody i omezení.
10. Badatelsky orientované vyučování ve výuce přírodopisu a biologie.

modul matematika

1. Podnětná výuka v matematice: charakteristiky, ilustrace
2. Formalismy ve výuce matematiky (odcizené a utajené poznání): vymezení, ilustrace, jejich příčiny a možnosti, jak se jim vyhnout
3. Typy výukových situací v matematice (selhávající, nerozvinutá, podnětná, rozvíjející): vymezení, ilustrace, návrh alterací
4. Tvorba pojmů v matematice, teorie generických modelů: ilustrace, popis
5. Formální poznatky v matematice: vymezení, příklady, příčiny, reedukace
6. Typy matematických úloh a jejich různá implementace ve výuce: ilustrace, možné důsledky pro porozumění žáků
7. Diagnostika kvality matematických poznatků, příklady
8. Výuka matematiky s podporou různých modelů a reprezentací, od modelů k abstraktní znalosti
9. Kritická místa matematiky - příklady obtíží a návrh jejich překonávání
10. Gradovaná série úloh vedoucí k novému matematickému poznatku

modul informatika

1. Digitální gramotnost, klíčové digitální kompetence
2. Rozvoj inforatického myšlení
3. Vzdělávací obor Informatika v rámci RVP ZV
4. Vzdělávací obor Informatika v rámci RVP G a OV
5. Výuka tématu Digitální technologie, cíle, metody a formy výuky
6. Výuka tématu Informační systémy
7. Výuka tématu Algoritmizace a programování
8. Výuka tématu Data, informace a modelování
9. Přesah digitální gramotnosti z inforatických zaměřených předmětů do dalších oborů
10. Mimoškolní výuka Informatiky

modul výchova ke zdraví

- 1. Konstrukce kurikula výchovy ke zdraví, vzdělávací obsah oboru Výchova ke zdraví.** Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP GV, RVP OV) vzdělávací oblast Člověk a zdraví. Školní vzdělávací program. Didaktická transformace školního kurikula do edukační reality na příkladu vzorové přípravy.
- 2. Pojetí výuky učitelem (transmisivní, konstruktivistická výuka).** Výsledky učení žáků. Pojetí výuky ve vzorové přípravě.
- 3. Materiální didaktické prostředky ve výuce výchovy ke zdraví.** Význam didaktických pomůcek a jejich druhy. Obrazové a textové zdroje pro výuku výchovy ke zdraví. Učebnice Výchovy ke zdraví Materiální didaktické prostředky v kontextu vzorové přípravy.
- 4. Praktické a emocionální potřeby žáka. Výchovně-vzdělávací cíle ve výuce výchovy ke zdraví.** Způsob formulace výukových cílů, jejich význam a druhy cílů. Vzdělávací obsah vybraného tématu vzorové přípravy v kontextu výchovně-vzdělávacích cílů.
- 5. Výběr činností pro vyučovací hodinu výchovy ke zdraví. Příprava učitele na vyučování.** Plánování výuky. Struktura vzorové přípravy, vztah mezi cíli hodiny, postupy, činnostmi.
- 6. Základní paradigmaty a etické otázky didaktiky výchovy ke zdraví, didaktické zásady ve vyučování.** Aplikace ve vzorové přípravě.
- 7. Výukové metody. Kritéria dělení metod, charakteristika.** Zhodnocení vybraných metod vzorové přípravy.
- 8. Organizační formy ve výchově ke zdraví. Sociální přístupy ve vyučování.** Skupinové kooperativní učení. Zhodnocení vybraných forem vzorové přípravy.
- 9. Problematika hodnocení ve výchově ke zdraví.** Specifikace hodnocení výchov. Druhy hodnocení. Autoevaluace učitele. Možnosti hodnocení ve vzorové přípravě.
- 10. Motivace žáků ve Výchově ke zdraví.** Hodnocení oblíbenosti, důležitosti a obtížnosti jednotlivých předmětů z pohledu žáků a učitelů. Volba motivačních prostředků ve Výchově ke zdraví. Motivace v kontextu vzorové přípravy.

modul didaktika chemie/fyziky

1. Oborová didaktika v soustavě pedagogických věd, interdisciplinární vztahy, didaktika chemie/fyziky/přírodovědných předmětů
2. Učení se a obsah výuky chemie/fyziky, kurikulum se zaměřením na chemii/fyziku/přírodní vědy, RVP, ŠVP
3. Cíle výuky chemie/fyziky, učební úlohy v chemii/fyzice
4. Metody a organizační formy výuky chemie/fyziky. Problémové a projektové vyučování v chemii/ve fyzice.
5. Školní experiment ve výuce chemie/fyziky
6. Materiální didaktické prostředky ve výuce chemie/fyziky
7. Učebnice chemie/fyziky a další typy učebních textů
8. Digitální technologie ve výuce chemie/fyziky/přírodovědných předmětů
9. Mimoškolní výuka chemie/fyziky/přírodovědných předmětů, zájem žáků o přírodovědné obory, práce s talentovanými žáky a s žáky se specifickými potřebami
10. Výuka chemie/fyziky/přírodovědných předmětů v zahraničí. ISCED. Mezinárodní výzkumy se zaměřením na přírodovědné vzdělávání (PISA, TIMSS, ROSE)

modul ČJL - (jazyková i literární složka)

1. Význam přípravy na hodinu pro učitele. Formulace cílů českého jazyka a literatury, plán výuky a její hodnocení.
2. Možnosti zjišťování žákovských prekonceptů a jejich využití v práci učitele.
3. Učebnice, čítanky a další metodické materiály a jejich využití v práci učitele a žáka.
4. Význam textu nebo konkrétní komunikační situace jako východiska výuky. Význam literárního textu jako východiska literární výchovy. Didaktický potenciál textu.
5. Zásady a způsoby rozvoje čtenářské gramotnosti, čtenářské strategie, zápisy o četbě, dílna čtení.
6. Metody RWCT využitelné v práci se žáky ve všech složkách předmětu.
7. Věcné informace z jazykové, slohové a komunikační a literární výchovy, se kterými žák přichází na 2. stupeň ZŠ.
8. Literárně historické a literárně teoretické učivo ve výuce. Didaktická transformace a způsoby zprostředkování žákům.
9. Vzdělávací obsah českého jazyka se zaměřením na jednotlivé lingvistické disciplíny. Didaktická transformace a způsoby zprostředkování žákům.
10. Význam a možnosti rozvoje komunikačních dovedností žáků. Co je literární výchova na 2. stupni ZŠ a literární komunikace na gymnáziu. Základní kurikulární dokumenty.

modul komunikační výchovy

1. Uplatnění zdvořilosti a korektní argumentace v dialogu s žáky a jejich rodiči.
2. Práce s mediálními komunikáty a s reklamou na ZŠ nebo SŠ.
3. Využití korpusů a možnosti práce s nimi na ZŠ nebo SŠ.
4. Role adaptačního koordinátora na škole a jeho práce s žáky s OMJ.
5. Interpersonální, interkulturní a multikulturní komunikace.
6. Věrohodnost informačního zdroje, bezpečnost žáků na internetu.
7. Metody RWCT využitelné v práci na ZŠ nebo SŠ.
8. Tvorba a využití prezentace v práci na ZŠ nebo SŠ.
9. Význam a možnosti rozvoje komunikačních dovedností žáků.
10. Postavení a význam mediální výchovy v rámci vzdělávání na ZŠ a SŠ.